

Otvorený list prvému podpredsedovi Matice slovenskej.

Vážený pán prvý podpredseda

Ani sa nesnažím o oslovenie „Milý Jožko“, lebo toto oslovenie sa po októbrovom zasadnutí Výboru MS naozaj nehodí. Vzhľadom k tomu, že sme s manželom už na dôchodku a nie sme v centre diania MS, boli sme oslovení priateľmi, ako si sa k nám zachoval a potupil na spomínanom zasadnutí Výboru MS. Boli sme veľmi prekvapení, že práve z Tvojich úst a Tvojej iniciatívy zaznelo, aby nám bolo zrušené členstvo v Matici slovenskej „z dôvodu aktívnej personálnej účasti v riadiacich orgánoch PDSI a na podnikateľskej činnosti tejto spoločnosti, spoločnosti jej blízkych, na základe dlhodobého vážneho poškodzovania dobrého mena MS“. To si nás tak málo poznal, po tom čo sme pre MS v jazykovo-zmiešanom prostredí spravili? My sme zodpovední za krach PDSI, národný poklad a financie MS? Pri Tvojej naivite, prchkosti a emóciách, Ti asi funkcia v MS uškodila. Spomeň si, ako si hovoril pri našich stretnutiach, čo všetko napáchali komunisti. A ty, ako veriaci človek si sa zachoval ešte horšie. Pichol si nás zozadu do chrbta ako Kain, bez jediného slova, bez vysvetlenia a bez otázky.

V SNN č. 38-39/ 2014 si prostredníctvom redaktora Brožíka povedal: „Finančné prostriedky v sume 26 miliónov SK boli nezodpovedne vybraté z VÚB a uložené do PDSI. Nebol to „ktosi“ ale Jozef Markuš a spol. (členovia vedenia PDSI)“. Ako I. podpredseda MS by si nemal obviňovať s krvavými očami – veď to je nejaký post. Pod vplyvom hnevu, účelovo zavádzať a ohlupovať matičiárov, že vedenie PDSI vybralo 26 mil. SK – to nemyslíš vážne. Vedenie PDSI donútilo aj Teba, aby si vložil finančné prostriedky ako sme sa z počutia dozvedeli, do vtedy prosperujúceho družstva? Prečo si ich tam vkladal? Asi v dobrej viere, že pomôžeš sebe i Matici a tak sme boli na tom aj my. Tvoj postoj k problému hovorí o neznalosti fungovania družstva. Okrem účasti na zasadnutiach (poznámenávam na vlastné náklady a bez akéhokoľvek finančného ohodnotenia) bol každý rok okrem dohľadu a garancie Národnej banky vypracovaný nezávislou organizáciou audit a schvaľovací proces zásadných vecí bol uskutočňovaný na Valnom zhromaždení, ktoré sa konalo každoročne s možnosťou účasti všetkých členov PDSI. O problémoch a páde PDSI sme sa dozvedeli aj my z tlače. A to je pre Teba dôvod na zrušenie nášho členstva v MS? Jedno slovenské príslovie hovorí, že každý je bez hriechu, až kým mu nedokážu vinu. Ty si ju už asi dokázal. Vstúpil si do orgánu MS a ako záchranca si sa prizeral ako predseda matičiárov zaobchádza s drahocennými finančnými zdrojmi a ako vyhadzuje a zbavuje sa pôvodných pracovníkov MS len preto, lebo pôsobili v ťažkých, preťažkých časoch za bývalého predsedu Markuša, kedy bola MS hlboko finančne poddimenzovaná. Aká to spravodlivosť! Neprekážalo Ti, ako sme sa dozvedeli, že vraj predseda naberá svojich ľudí v neprimeranom počte za neporovnateľne iných platových podmienok? Že na sekretariáte sa o seba navzájom potkýnali ľudia, ktorí chýbali v terénnej matičnej práci na miestnej úrovni? Nuž, pri takejto riadiacej činnosti a personalistike nezostávalo nič iného, ako pristúpiť k prepúšťaniu tých, ktorí nie sú zo sféry „najbližších“. A tak sa do ohrozenia dostali pracovníci domov MS (vrátane jazykovo-zmiešaných území). Hádám by bolo treba ešte pristúpiť k zrušeniu pracovného zaradenia „riadiť“, nakoľko sa tieto bytosti ocitli v nových situáciách. Nedokážem si celkom dobre predstaviť, ako môže jeden človek v zariadení s celokrajskou pôsobnosťou, vykonávať plnohodnotnú činnosť. Ale veď Ty si nebol taký neznalý situácie, veď si sa našich podujatí zúčastňoval. Teraz, keď sú prešustrované prostriedky robíš zbierku na záchranu MS. Aj za bývalého predsedu Markuša sme zažívali ťažké obdobie, keď ju finančne gniavil Tvoj kolega Kňazko, ale robili sme všetko preto, aby sme nikoho neprepustili. Zháňali sme peniaze cez sponzorov ako sa dalo. Aj na tvoje honoráre, nikdy si nepovedal zaplaťte mi len cestu, ostatné si nechajte na ďalšiu činnosť. Spýtaj sa člena výboru Tibora Mikuša, ako sa ťažko robilo – on nám viackrát pomohol aj finančne, keď sa zúčastňoval našich podujatí ako hosť.

Na celý problém, ktorý sa vinie týmto listom a ktorý je reakciou na ohavný postoj z Tvojej strany si dovoľím poznamenať a poukázať na malý prierez, ktorý je drobnou výpoveďou zanietenej matičnej duše.

Členkou MS som od roku 1968 a manžel od 1969. Od týchto rokov sme zrastení s myšlienkou a činnosťou MS, skôr v MOMS v Matúškove (v mojej rodnej obci), kde sa nemohlo bez nás odohrať ani jedno ochotnícke divadlo, podujatie či Matičný ples.

Po oživotvorení MS v roku 1989 sme spolu s manželmi Hudákovcami oživilí MO MS v Galante a aktívne sme pomáhali v obnove miestnych odborov v celom okrese (často v ohrození). Janko bol prvým okresným predsedom, neskôr aj predsedom MO MS v Galante.

Keď sme veľmi ťažkou a strastiplnou cestou získali matičné pracovisko a neskôr aj Dom MS a osobnou angažovanosťou zabezpečili aj jeho majetko-právne vysporiadanie (rozumej, že budovu sme my dvaja vybojovali cez ministerstvá do vlastníctva MS), nasledovala aktivita v podobe širokej činnosti, ktorou sme dosiahli, že Dom MS získal významnú spoločenskú akceptáciu, ale nasledoval aj boj za obhájenie vlastníctva, proti tým, ktorým to veľmi prekážalo.

Mojím pôsobením vo funkcii štátnej intendantky a riaditeľky Domu MS v Galante dostali aktivity inštitúcie ďalší a nový rozmer, no nikdy to nebolo ako v Banskej Bystrici, Čadci či v inej časti krajiny, lebo to bolo špecifické, lebo to bolo v Galante. Vždy to bolo iné, ťažšie a zložitejšie v národnostne neprajnom prostredí. Nikdy nás to všetko, ani dlhoročná, často náročná práca v MS nedokázala zraziť na kolena a duševne zraziť tak, ako Tvoj postoj a Tvoje spôsoby. Do dnešného dňa nevieme, nemôžeme a ani nechceme pochopiť Tvoje kroky, najmä ak ich berieme v kontexte neustáleho mediálneho zdôrazňovania a požiadaviek Teba i predsedu, o medziľudských vzťahoch, slušnosti, kultúre správania a etike. Tieto vyhlásenia vyznievajú naozaj ako číre farizejstvo.

Po celoživotnom zápase v Matici slovenskej si nám vystavil „certifikát“ hodný povšimnutia. V tejto súvislosti nestratili na aktuálnosti slová Tolstého: „Falošný priateľ je horší ako nepriateľ“.

Aj napriek všetkému ti želáme, aby si pre MS urobil prospešné veci, ale s chladnou hlavou, aby Ťa hnev neopantal natoľko, že sa staneš autorom nevhodných a subjektívnych rozhodnutí.

Pilárikovci

PS: Aj keď som na dôchodku, 17 rokov vediem Spolok Slovákov z Maďarska na Slovensku, ktorý je aj kolektívnym členom MS a som tiež okresnou predsedníčkou SNS. Samozrejme obidve funkcie sú neplatené.